

АЛЕН ГИНЗБЕРГ

АМЕРИКА

Америко, дао сам ти све и сада немам ништа.
Два долара и двадесет седам центи, тог 27. јануара 1956.
године.

Не могу поднети помисао на то.
Америко, кад ћемо окончати рат међу људима?
Америко, носи се са твојом атомском бомбом.
Не осећам се добро и немој ме узнемиравати.
Нећу написати песму док се не доведем у ред.
Америко, кад ћеш постати анђеоска?
Када ћеш скинути одело?
Кад ћеш себе преко гроба погледати?
Када ћеш бити достојна твојих двадесет милиона
троцкиста?

Америко, зашто су ти библиотеке пуне суза?
Америко, кад ћеш јајима у праху помоћи Индију?
Мука ми је од твојих болесних захтева.
Када ћу моћи да одем у супермаркет и купим нешто на
основу мог

Доброг изгледа?

Америко, ти и ја смо најпосле идеални а не неки други
свет.

Не могу да се носим са твојом машинеријом.
Тераш ме да пожелим да сам светац.
Мора да постоји други начин да се овај спор оконча.
Бероуз је у Тангеру и мислим да се неће вратити будући
да је све злокобно.

Јеси ли и ти злокобна или је то твој јефтине трик?
Покушавам да кажем оно што хоћу.
Одбијам да се одрекнем моје опсесије.
Америко, не гурај ме јер знам шта радим.
Америко, опадају латице цветова са шљивиних крошњи.
Не читам новине месецима, сваког дана неком се суди
Због убиства.
Америко, саосећам се са индустријским радницима.
Америко, као дете сам био комуниста и зато ми није криво.
Пушим марихуану кадгод могу.
Седим у кући данима и гледам руже у саксији.
Кад одем у Кинеску четврт, напијем се и нико ме не
напаствује.
Донео сам одлуку а то значи да ће бити невоље.
Требало је да ме видиш како читам Маркса.
Психијатри ми кажу да ми ништа не фали.
Не желим да се помолим.
Походе ме мистичне визије и космичке вибрације.
Америко, још увек ти нисам рекао шта си учинила ујка
Максу пошто се
Вратио из Русије.

Теби се обраћам.
Допустићеш, дакле, да твоје емоције контролише
магазин *Тајм*.
Опседнут сам магазином *Тајм*.
Читам га сваке недеље.
Његова насловница буљи у мене сваки пут кад замакнем
за угао трафике.
Читам га у подруму градске библиотеке у Берклију.
Он ми увек указује на оно за шта сам одговоран.
Пословни људи су озбиљни. Филмски продуценти су
озбиљни.
Свако је озбиљан осим мене.

Нешто ми паде на памет да сам и ја некаква Америка.
Опет говорим самом себи.

Азија устаје против мене.

Немам шансу која се пружа једном Кинезу.

Боље да размислим о мојим националним ресурсима.

Моји национални ресурси се састоје од два цоинта

марихуане, милиона
гениталија, непробављиве исповедне литературе
која се креће 1400 миља на сат и двадесет пет
хиљада душевних болница.

Не кажем ништа о мојим затворима, ни милионима

обесправљених, који
живе у мојим саксијама под светлошћу пет
хиљада сунаца.

Укинуо сам јавне куће у Француској, Тангер је следећи.

Амбиција ми је да будем председник иако сам католик.

Америко, како да напишем проповед док се ти

блесавиш?

Наставићу да производим темпом као Хенри Форд јер су
моје строфе, као и његови аутомобили, независни
ентитети с тим што су различитог

пола.

Америко, продаћу ти строфе 2500 долара са попустом од
500 долара по комаду за сваку твоју половну.

Америко, ослободи Тома Мунија.

Америко, спаси шпанске лојалисте.

Америко, Сако и Ванцети не смеју да умру.

Америко, ја сам један од дечаака из Скотсбороа.

Америко, кад ми је било седам година мама ме је водила
на састанке

партијске ћелије и продавали су нам леблебије по прегршт за карту која је коштала један новчић док су говори били бесплатни а сви су били бескрајно добри и сентиментални по питању радника и све је било до крајности искрено тако да ти немаш појма како је добро било на оној забави из 1835. године а Скот Ниринг величанствени старац права људина расплакала ме је мајка Блур кад сам онако јасно угледао Израела Амтера. Мора да је свако од присутних био шпијун.

Америко, па не желиш ваљда стварно да водиш рат.

Америко, криви су они, зли Руси.

Они Руси, ти Руси и они Кинези. И ти Руси.

Русија хоће да нас живе поједе. Русија је опседнута
моћи. Она хоће да нам
узме *наша* кола из *наших* гаража.

Она хоће да нам отме Чикаго. Она хоће да нам *Ридерз*
Дајмест офарба у
црвено. Она хоће да наше фабрике аутомобила
пресели у Сибир. Хоће да њена ужасна
бирографија управља нашим бензинским
пумпама.

То није добро. Ух. Хоће да описмени Индијанце. Требају
јој велике,
примитивне црње. Хах. Натераће нас да радимо
и по шеснаест сати дневно. Упомоћ.

Америко, ово је врло озбиљно.

Америко, овакав је утисак који стичем гледајући
телевизију.

Америко, је ли ово коректно?

Боље да одмах идем на посао.

Истина је да не желим да служим у војсци нити да радим
за стругом у

фабрикама прецизне механике, ја сам кратковид
и сулуд.

Америко, своју настрану главу стављам под точак.

Ален Ирвин Гинзберг (Allen Irwin Ginsberg 1926 – 1997), чувени амерички песник јеврејског порекла, познат је као један од водећих личности такозване *бит генерације* педесетих година прошлог века и протагониста контракултурних трендова које је изродио поменути покрет. Жестоко се суротстављао америчком милитаризму, економском материјализму и репресији сваке врсте. Главни аспекти контракултуре коју је здушно промовисао су стицање духовне слободе неограниченом употребом дрога, оспоравање америчке бирократије и њених политичких потеза и отвореност источњачким религијама. Његови саборци били су Џек Керуак и Виљем С. Бероуз. Најпознатије Гинзбергово дело поема *Урлик*, у којој аутор критикује деструктивност америчке социо-политичке парадигме, одмах је након објављивања 1956. године, била забрањена. Каснија збирка под насловом *Пад Америке* је Гинзбергу донела *Националну награду за поезију* 1974. године. Четири године након тога Гинзберг је постао члан *Америчке академије* и *Института за уметност и књижевност*. Књига песама насловљена *Космополитске честитке: Песме 1986-1992* ушла је у најужи избор за доделу *Пулицерове* награде.

Превео
Томислав М. Павловић